

GEWONE ZITTING 2019-2020

4 DECEMBER 2019

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

**VERENIGDE VERGADERING VAN
DE GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

**VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET
REGLEMENT**

**tot invoering van de mogelijkheid om
commissies voor overleg tussen
parlementsleden en burgers op te richten
bestaande uit parlementsleden en burgers
die bij lottrekking worden uitgenodigd om
deel te nemen aan de werkzaamheden**

VERSLAG

uitgebracht namens de bijzondere commissie
voor het Reglement

door de heer Emmanuel DE BOCK (F) en
mevrouw Cieltje VAN ACHTER (N)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben
deelgenomen :

De heren Rachid Madrane, Guy Vanhengel, Hicham Talhi, Vincent De Wolf, mevr. Isabelle Emmery, mevr. Anne-Charlotte d'Ursel, de heer Gilles Verstraeten, mevr. Céline Fremault, de heren Marc-Jean Ghysse, Juan Benjumea Moreno, mevr. Hilde Sabbe, de heren Ridouane Chahid, John Pitseys, mevr. Alexia Bertrand, de heer Emmanuel De Bock, mevr. Françoise De Smedt, de heer Arnaud Verstraete, mevr. Cieltje Van Achter, de heren Fouad Ahidar, Dominiek Lootens-Stael, mevr. Bianca Debaets, de heren Pepijn Kennis, Jan Busselen.

SESSION ORDINAIRE 2019-2020

4 DÉCEMBRE 2019

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

**ASSEMBLÉE RÉUNIE DE LA
COMMISSION COMMUNAUTAIRE
COMMUNE**

**PROPOSITION DE MODIFICATION
DU RÈGLEMENT**

**visant à introduire la faculté de créer
des commissions délibératives entre
députés et citoyens composées de députés
et invitant des citoyens tirés au sort à
participer à leurs travaux**

RAPPORT

fait au nom de la commission spéciale
du Règlement

par M. Emmanuel DE BOCK (F) et
Mme Cieltje VAN ACHTER (N)

Ont participé aux travaux de la commission :

MM. Rachid Madrane, Guy Vanhengel, Hicham Talhi, Vincent De Wolf, Mmes Isabelle Emmery, Anne-Charlotte d'Ursel, M. Gilles Verstraeten, Mme Céline Fremault, MM. Marc-Jean Ghysse, Juan Benjumea Moreno, Mme Hilde Sabbe, MM. Ridouane Chahid, John Pitseys, Mme Alexia Bertrand, M. Emmanuel De Bock, Mme Françoise De Smedt, M. Arnaud Verstraete, Mme Cieltje Van Achter, MM. Fouad Ahidar, Dominiek Lootens-Stael, Mme Bianca Debaets, MM. Pepijn Kennis, Jan Busselen.

I. Algemene bespreking

Mevrouw Françoise De Smedt is verheugd over het voorstel tot wijziging van het reglement, dat strekt om commissies voor overleg tussen parlementsleden en burgers in het leven te roepen. Niettemin heeft zij een reeks opmerkingen :

- het moet ook mogelijk zijn om een debat te organiseren in plenaire vergadering, en niet alleen in commissievergadering ;
- de methodes voor het selecteren mogen sommige personen niet uitsluiten ;
- de vakbonden en de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld moeten kunnen deelnemen aan de overlegcommissies, zoals dat het geval is in Ierland, waar belangengroepen worden uitgenodigd ;
- als het burgervoorstel ontvankelijk is, zou het Parlement verplicht moeten worden om een overlegcommissie bijeen te roepen zonder dat het Bureau in uitgebreide samenstelling zich daartegen kan verzetten ;
- de voorstellen van de overlegcommissie moeten, om effect te kunnen sorteren, onderworpen worden aan een referendum, zoals dat in Ierland het geval is.

De spreekster zegt dat ze vier amendementen heeft ingediend om rekening te houden met die opmerkingen.

Mevrouw Magali Plovie zegt dat ze er geen enkel bezwaar tegen heeft dat er een debat wordt gehouden in plenaire vergadering en herinnert eraan dat het follow-upverslag door de commissie wordt voorgesteld tijdens een openbare vergadering.

De procedure voor het selecteren van de personen die representatief moeten zijn zal later in een vademecum worden bepaald.

De volksvertegenwoordigster zegt dat het de bedoeling is om te zorgen voor representativiteit van de burgers zonder de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld of de vakbonden voor ogen te hebben. Deze laatste beschikken over het recht om petitie in te dienen.

De vierde opmerking kan niet gerealiseerd worden omdat het niet mogelijk is om, op basis van de voorliggende tekst, de burgers rechtstreeks bijkomende rechten te geven.

I. Discussion générale

Mme Françoise De Smedt accueille favorablement la proposition de modification du règlement qui vise à organiser des commissions délibératives entre parlementaires et citoyens. Elle formule cependant une série de remarques :

- une discussion doit pouvoir également être organisée en séance plénière, et pas uniquement en commission ;
- les méthodes de sélection mises en place doivent faire en sorte de ne pas exclure certaines personnes ;
- les syndicats et les représentants de la société civile doivent pouvoir participer aux commissions délibératives, comme c'est le cas en Irlande où les groupes d'intérêts sont invités ;
- si la suggestion citoyenne est recevable, le Parlement devrait être obligé d'organiser une commission délibérative, sans que le Bureau élargi ne puisse y opposer son refus ;
- les propositions formulées par la commission délibérative, pour être suivies d'effets, doivent pouvoir faire l'objet d'un référendum, comme en Irlande.

L'oratrice signale qu'elle a déposé quatre amendements pour répondre à ces objections.

Mme Magali Plovie répond qu'elle ne voit aucun inconvénient à ce qu'un débat soit organisé en séance plénière, tout en rappelant que le rapport de suivi est présenté par la commission dans le cadre d'une séance publique.

La procédure de sélection des personnes appelées à composer l'échantillon sera définie ultérieurement dans un vade-mecum.

La députée précise qu'il s'agit d'assurer la représentativité des citoyens, sans viser les représentants de la société civile ou les syndicats. Ceux-ci disposent du droit de déposer des pétitions.

Quant à la dernière suggestion, elle ne peut être mise en œuvre car il n'est pas possible, par le biais du présent texte, d'octroyer directement des droits supplémentaires aux citoyens.

De heer Gilles Verstraeten heeft twijfels over het aangewende wettelijke proces. Waarom een voorstel tot wijziging van het reglement indienen in plaats van een voorstel van bijzondere ordonnantie ? De Raad van State heeft ter zake rechtspraak ontwikkeld. Om al die redenen, zal hij zich onthouden over het voorstel.

Ofschoon de spreker zich kan vinden in amendement nr. 1, dat ertoe strekt om een debat te organiseren in plenaire vergadering, kan hij het niet eens zijn met amendement nr. 2, dat representativiteit vereist wat oorsprong betreft. Wat bedoelt men daarmee? Men moet kijken naar de Belgische nationaliteit, ongeacht de oorsprong. Gaat het over personen met meerdere nationaliteiten? Er wordt voorts geen enkele waarborg verschaft wat taalrepresentativiteit betreft.

De spreker is gekant tegen amendement nr. 3, omdat individuele burgers moeten worden uitgenodigd, geen belangengroepen.

Ten slotte is hij het eens met de opmerking van mevrouw Plovie wat de onmogelijkheid betreft om de besluiten van de overlegcommissie aan een referendum te onderwerpen.

Mevrouw Alexia Bertrand is verheugd over de inspanningen die worden geleverd om een soort van burgerparticipatie in het leven te roepen. Ze vindt echter dat het proces nog niet sluitend is. Hoe komen tot een cultuur van participatieve democratie met zoveel opeenvolgende lottrekkingen ? Alleen degenen die op voorhand hun interesse hebben getoond, zullen bij de debatten betrokken worden.

Er rijzen verschillende problemen :

- er kunnen belangenconflicten ontstaan tussen verschillende deskundigen ;
- er moet gezorgd worden voor taalafweging en voor evenwicht tussen de 19 gemeenten ;
- een follow-upverslag wordt voorgesteld na zes maanden, maar op dit ogenblik krijgen veel resoluties die door het Parlement zijn goedgekeurd geen gevolg ;
- de kosten zijn op dit ogenblik niet gekend ;
- er wordt niet gepreciseerd welke synergieën tot stand zullen worden gebracht tussen de burgers die deel uitmaken van de overlegcommissies en de personen die kunnen worden gehoord in het kader van een petitie.

Mevrouw Céline Fremault begrijpt dat het een complexe procedure is, die in een vademecum zal worden verfijnd.

M. Gilles Verstraeten émet des doutes quant au processus législatif utilisé. Pourquoi déposer une proposition de modification du règlement et non une proposition d'ordonnance spéciale ? Le Conseil d'État a développé une jurisprudence à ce sujet. Pour ces différentes raisons, l'orateur annonce qu'il s'abstiendra sur la proposition.

S'il dit pouvoir souscrire à l'amendement n° 1, qui vise un débat en séance plénière, le député ne souscrit pas à l'amendement n° 2, qui exige une représentativité en termes d'origine. Qu'entend-on par là ? Il faut tenir compte de la nationalité belge, quelle que soit l'origine. Vise-t-on les personnes qui ont plusieurs nationalités ? Par ailleurs, aucune garantie n'est donnée en termes de représentativité linguistique.

Il s'oppose à l'amendement n° 3, car il convient d'inviter des citoyens à titre individuel, et non des groupements d'intérêts.

Enfin, il rejoint la remarque de Mme Plovie concernant l'impossibilité de soumettre à référendum les conclusions de la commission délibérative.

Mme Alexia Bertrand salue les efforts déployés en vue d'organiser une forme de participation citoyenne. Elle juge cependant que le processus n'est pas abouti. Comment développer une culture de la démocratie participative avec autant de tirages au sort successifs ? Seules les personnes qui auront préalablement manifesté un intérêt s'impliqueront dans les débats.

Plusieurs problèmes se posent :

- des conflits d'intérêts risquent de surgir entre différents experts ;
- une pondération linguistique et un équilibre entre les dix-neuf communes doivent être assurés ;
- un rapport de suivi sera présenté six mois plus tard, mais actuellement, beaucoup de résolutions votées par le Parlement ne sont pas suivies d'effets ;
- les coûts ne sont pas connus à ce stade ;
- il n'est pas précisé quelles synergies seront développées entre les citoyens faisant partie des commissions délibératives et les personnes qui pourront être entendues dans le cadre d'une pétition.

Mme Céline Fremault entend qu'il s'agit d'une procédure complexe, à affiner par la rédaction d'un vademecum.

De heer Pepijn Kennis is verheugd over het voorstel, dat een democratische stap vooruit is. Hij stelt zich evenwel vragen over de werkelijke macht van de burgers in de overlegcommissies, alsook over de termijnen binnen welke het Bureau in uitgebreide samenstelling zich zal uitspreken over de ontvankelijkheid van de burgervoorstellen.

Hij sluit zich aan bij de bekommernissen van de PTB in verband met de representativiteit van de bij lottrekking aangewezen Brusselse burgers, maar preciseert dat het criterium betreffende de oorsprong onmogelijk toe te passen is. Het begeleidingscomité zal moeten zorgen voor voldoende diversiteit.

Mevrouw Bianca Debaets uit voorbehoud inzake de taalevenwichten. Een sociologische representativiteit biedt niet voldoende waarborgen op dat vlak en het vademecum zal die leemte niet kunnen aanvullen.

De heer Emanuel De Bock zegt dat het burgerpanel dat tijdens de vorige zittingsperiode werd georganiseerd 20 % Nederlandstaligen telde. Een minimale vertegenwoordiging naargelang de parlementaire werkelijkheid (quota berekend volgens de verdeelsleutel D'Hondt) staat niet gelijk met een lottrekking naargelang de Brusselse sociologie.

De heer Guy Vanhengel zegt dat 20 % van de jonge Brusselaars in het Nederlandstalig onderwijs zitten. Quid de taalrepresentativiteit ?

De spreker zegt dat er een eerste budget van ongeveer 100.000 euro is voorzien. Hij vraagt om de zaken regelmatig te controleren om de evolutie van de kosten van de procedure in het oog te houden.

Mevrouw Magali Plovie aanhoort de opmerkingen van de verschillende sprekers en zegt dat het voorstel dat vandaag op tafel ligt het resultaat is van meer dan twee jaar werkzaamheden. Sommige aspecten zullen moeten worden verfijnd in het vademecum.

Wat de representativiteit betreft, verwijst ze naar punt 5 van haar voorstel : « (...) een representativiteitsmethode waarbij vooraf de criteria worden bepaald die moeten zorgen voor een diverse en representatieve selectie, op zijn minst wat geslacht, leeftijd, officiële talen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, geografische spreiding en opleidingsniveau betreft (...) ».

Ten slotte wijst de spreekster op een verschil tussen de bij lottrekking aangewezen burgers die deel zullen uitmaken van een overlegcommissie en de ondertekenaars van een petitie, die een specifiek onderwerp aankaarten. De twee mogelijkheden vullen elkaar aan maar zijn verschillend.

M. Pepijn Kennis salue la proposition, qui constitue une avancée démocratique. Il s'interroge sur les réels pouvoirs des citoyens au sein des commissions délibératives, ainsi que sur le délai dans lequel le Bureau élargi se prononcera sur la recevabilité des suggestions citoyennes.

Il rejoint les préoccupations du PTB à propos de la représentativité de la population bruxelloise tirée au sort, mais précise que le critère de l'origine n'est pas possible à mettre en œuvre. Le comité d'accompagnement devra veiller à assurer une diversité suffisante.

Mme Bianca Debaets émet des réserves en termes d'équilibres linguistiques. Une représentativité sociologique n'offre pas de garanties suffisantes sur ce point, et le vade-mecum ne pourra pas combler cette lacune.

M. Emmanuel De Bock rappelle que le panel citoyen organisé sous l'ancienne législature comptait 20 % de néerlandophones. Une représentation minimale en fonction des réalités parlementaires (quota calculé selon la clé D'Hondt) n'est pas équivalente à un tirage au sort en fonction de la sociologie bruxelloise.

M. Guy Vanhengel affirme que 20 % des jeunes Bruxellois sont scolarisés dans l'enseignement néerlandophone. Où est donc la représentativité linguistique ?

L'orateur table sur un premier budget d'environ 100.000 euros. Il demande d'effectuer un monitoring régulier pour contrôler l'évolution des coûts de la procédure.

Mme Magali Plovie entend les critiques formulées par les différents orateurs. Elle précise que la proposition aujourd'hui sur la table résulte d'un travail de plus de deux ans. Certains aspects devront encore être affinés dans le vade-mecum.

Concernant la représentativité de l'échantillon, elle renvoie au point 5 de sa proposition : « une méthode d'échantillonnage fixant au préalable les critères assurant une sélection diverse et représentative, au moins en termes de genre, d'âge, de langues officielles de la Région de Bruxelles-Capitale, de répartition géographique et de niveau de formation ».

Enfin, l'intervenante établit une distinction entre les citoyens tirés au sort pour faire partie d'une commission délibérative et les signataires d'une pétition, qui se saisissent d'un sujet particulier. Les deux logiques se complètent mais sont différentes.

II. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Voor de bespreking van de amendementen, wordt verwezen naar de algemene bespreking.

Stemmingen

Amendementen nr. 1 tot 4 worden verworpen met 20 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

Het enig artikel wordt aangenomen met 15 stemmen bij 8 onthoudingen.

III. Stemming over het geheel

Het voorstel tot wijziging van het reglement wordt in zijn geheel aangenomen met 15 stemmen bij 8 onthoudingen.

– *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteurs voor het opstellen van het verslag.*

De Rapporteurs,

Emmanuel DE BOCK
Cieltje VAN ACHTER

De Voorzitter,

Rachid MADRANE

II. Discussion de l'article unique et votes

Pour la discussion relative aux amendements, il est renvoyé à la discussion générale.

Votes

Les amendements n° 1 à 4 sont rejetés par 20 voix contre 2 et 1 abstention.

L'article unique est adopté par 15 voix et 8 abstentions.

III. Vote sur l'ensemble

La proposition de modification du règlement dans son ensemble est adoptée par 15 voix et 8 abstentions.

– *Confiance est faite aux rapporteurs pour la rédaction du rapport.*

Les Rapporteurs,

Emmanuel DE BOCK
Cieltje VAN ACHTER

Le Président,

Rachid MADRANE

IV. Amendementen

Nr. 1 (van mevrouw Françoise DE SMEDT en de heer Jan BUSSELEN)

In het voorgestelde artikel 25/1, in punt 15, vierde lid, de woorden « openbare vergadering » te vervangen door de woorden « plenaire vergadering ».

VERANTWOORDING

Het is belangrijk om transparantie in het inspraakproces zoveel mogelijk te bevorderen. Daarom zullen de gevolgen die de vaste commissie aan de aanbevelingen van de overlegcommissie geeft, voorgesteld worden tijdens een plenaire vergadering.

Nr. 2 (van mevrouw Françoise DE SMEDT en de heer Jan BUSSELEN)

In het voorgestelde artikel 25/1 :

1) het derde lid van punt 5 te vervangen door wat volgt :

« Iedere bij lottrekking aangewezen persoon wordt officieel uitgenodigd. Onder alle personen die positief hebben gereageerd op die uitnodiging, wordt een tweede lottrekking gehouden, op basis van een wetenschappelijk erkende representativiteitsmethode waarbij vooraf de criteria worden bepaald die moeten zorgen voor een diverse en representatieve selectie van de Brusselse bevolking, op zijn minst wat geslacht, leeftijd, officiële talen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, geografische spreiding, oorsprong en opleidingsniveau betreft, om aldus te komen tot een groep van 45 burgers. » ;

2) het vierde lid van punt 5 te schrappen ;

3) in punt 10, het 1° te vervangen door wat volgt :

« de criteria inzake de representativiteit toepassen voor de lottrekking en overgaan tot de lottrekking van de burgers, in alle transparantie ; ».

VERANTWOORDING

De criteria moeten de representativiteit en niet de « onpartijdigheid » van de geselecteerde burgers garanderen. Het criterium inzake onpartijdigheid, te weten het ontbreken van vooroordelen, sluit dan een deel van de maatschappij uit, namelijk burgers die zich in mindere of meerdere mate engageren in verenigingen, vakbonden enz. Zal men zo ver gaan om te controleren of ze lid zijn van een vereniging, een ngo, een politieke partij of een vakbond ? Het klopt niet dat burgers of deskundigen « onpartijdig » zouden zijn. Het is trouwens wenselijk dat iedereen een

IV. Amendements

N° 1 (de Mme Françoise DE SMEDT et M. Jan BUSSELEN)

Dans l'article 25/1 proposé, au point 15, alinéa 4, remplacer les mots « séance publique » par les mots « séance plénière ».

JUSTIFICATION

Il est important dans ce processus participatif de favoriser au maximum la transparence. C'est ainsi que les suites que la commission permanente donne aux recommandations de la commission délibérative sont présentées en séance plénière.

N° 2 (de Mme Françoise DE SMEDT et M. Jan BUSSELEN)

Dans l'article 25/1 proposé :

1) remplacer l'alinéa 3 du point 5 par ce qui suit :

« Chaque personne tirée au sort sera invitée officiellement. Parmi l'ensemble des personnes qui auront répondu positivement à cette invitation, un second tirage au sort aura lieu via une méthode d'échantillonnage reconnue scientifiquement fixant au préalable les critères assurant une sélection représentative de la population bruxelloise, en termes de genre, d'âge, de répartition géographique, d'origine et de niveau de formation pour aboutir à un groupe de 45 citoyens. » ;

2) supprimer l'alinéa 4 du point 5 ;

3) au point 10, remplacer le 1° par ce qui suit :

« appliquer les critères d'échantillonnage représentatif pour le tirage au sort et procéder aux opérations de tirage au sort des citoyens en toute transparence ; ».

JUSTIFICATION

Les critères doivent garantir la représentativité des citoyen.nes sélectionné.es, non pas leur « impartialité ». Le critère d'impartialité, soit d'absence de parti pris, écarte alors une partie de la société, soit les citoyen.nes plus ou moins investi.es et mobilisé.es dans le milieu associatif, syndical,... Va-t-on aller jusqu'à vérifier si ils/elles sont membres d'une association, d'une ONG, d'un parti politique, d'un syndicat,... ? Croire que des citoyens ou des experts seraient « impartiaux » n'est pas correct. Il est d'ailleurs souhaitable que tout le monde prenne parti et

standpunt inneemt en dat vertolkt in een democratisch debat, alvorens men tot de best mogelijke consensus komt.

Het is belangrijk dat de tekst zelf van het reglement bepaalt dat de enige criteria de criteria zijn die de representativiteit volgens wetenschappelijk erkende methodes garanderen. De rol van het begeleidingscomité moet erin bestaan die criteria toe te passen om zoveel mogelijk objectiviteit en transparantie te waarborgen.

Nr. 3 (van mevrouw Françoise DE SMEDT en de heer Jan BUSSELEN)

In het voorgestelde artikel 25/1 :

1) in de nieuwe titel b)/1 van titel II van hoofdstuk X, de woorden « en burgers » te vervangen door de woorden « , burgers en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en van de vakbonden ».

2) de nieuwe titel b)/1 te vervangen door wat volgt :

« Commissies voor overleg tussen parlementsleden, burgers en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en van de vakbonden waarbij bij lottrekking aangewezen burgers en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en van de vakbonden worden uitgenodigd » ;

3) in punt 8, de woorden « burgers » te vervangen door de woorden « burgers en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en van de vakbonden ».

4) in punt 10, het 2° te vervangen door wat volgt :

« zorgen voor een nuttige, toegankelijke en openbare informatie ten behoeve van de leden van de commissie en van de bij lottrekking aangewezen burgers, daarbij wakende voor de diversiteit van de standpunten en daarbij de vertegenwoordigers, deskundigen en militanten van het maatschappelijk middenveld en van de vakbonden die actief zijn op het vlak van de besproken kwestie, betreffende. ».

5) het derde lid van punt 10 te vervangen door wat volgt :

« Het Begeleidingscomité nodigt ten minste zes vertegenwoordigers, deskundigen of militanten van het maatschappelijk middenveld en van de vakbonden uit, gespecialiseerd in de besproken kwestie en die verschillende standpunten zullen verdedigen. De vertegenwoordigers nemen deel aan de debatten in de overlegcommissie. Die vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en van de vakbonden worden in alle transparantie aangewezen op voordracht van het Bureau in uitgebreide samenstelling. ».

exprime son point de vue dans le débat de manière démocratique avant de pouvoir arriver au meilleur consensus.

Il est important de définir dans le texte même du règlement que les seuls critères sont ceux visant à garantir la représentativité selon des méthodologies d'échantillonnage reconnues par le monde scientifique. Le rôle du comité d'accompagnement doit être d'appliquer ces critères pour assurer un maximum d'objectivité et de transparence.

N° 3 (de Mme Françoise DE SMEDT et M. Jan BUSSELEN)

Dans l'article 25/1 proposé :

1) dans le nouveau titre b)/1 du titre II du chapitre X, remplacer les mots « et citoyens » par les mots « , citoyens et représentants de la société civile et syndicats ».

2) remplacer le nouveau titre b)/1 par ce qui suit :

« Des commissions délibératives entre parlementaires, citoyens et représentants de la société civile composées de députés et invitant des citoyens tirés au sort et des représentants de la société civile et syndicats » ;

3) au point 8, remplacer les mots « et les citoyens » par les mots « , les citoyens et les représentants de la société civile et syndicats » ;

4) au point 10, remplacer le 2° par ce qui suit :

« assurer une information utile, accessible et publique aux membres de la commission et aux citoyens tirés au sort en veillant à la diversité des points de vue et en incluant des représentants, experts et militants de la société civile et syndicats, actifs dans le débat concerné ; ».

5) remplacer l'alinéa 3 du point 10 par ce qui suit :

« Le comité d'accompagnement invite au minimum 6 représentants, experts et militants de la société civile et syndicats, spécialisés sur le thème de la question, et représentant diverses positions. Les représentants participent aux débats de la commission délibérative. Ces représentants de la société civile et syndicats sont désignés sur proposition du Bureau élargi en toute transparence. ».

6) het 1° van punt 12 te vervangen door wat volgt :

« de organisatie van een openbare voorbereidende fase om de bij lottrekking aangewezen burgers en de parlementsleden te informeren door vertegenwoordigers, deskundigen en militanten van het maatschappelijk middenveld en van de vakbonden ; ».

VERANTWOORDING

De vertegenwoordigers, deskundigen en militanten van het maatschappelijk middenveld en vakbonden moeten automatisch betrokken worden bij de overlegcommissies en het debat verrijken met hun inzicht en expertise. De actie van het maatschappelijk middenveld en de vakbonden is een integraal component van de vitaliteit van een democratie. Dat mag niet facultatief zijn en worden overgelaten aan de beoordeling van het begeleidingscomité, zoals bepaald wordt in het nieuwe artikel 25bis, 10, derde lid. Bovendien moet er een democratische controle zijn op de aanwijzing van de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, om de transparantie en diversiteit van de standpunten te waarborgen.

Nr. 4 (van mevrouw Françoise DE SMEDT en de heer Jan BUSSELEN)

In het voorgestelde artikel 25/1 :

1) het derde lid van punt 2 te vervangen door wat volgt :

« De voorzitter spreekt zich uit over de ontvankelijkheid, conform de in punt 2, tweede lid bepaalde criteria. Als het burgervoorstel niet voldoet aan die voorwaarden, wordt het onontvankelijk verklaard. Die beslissing tot onontvankelijkverklaring en de redenen ervoor worden bekendgemaakt op de website van het Parlement. Dat is ook het geval wanneer tijdens een plenaire vergadering wordt beslist tot weigering. Het verslag van de debatten geldt dan als motivering. » ;

2) het vierde lid van punt 2 te schrappen.

VERANTWOORDING

Het Parlement moet nagaan of de criteria voor de ontvankelijkheid van het verzoek om een overlegcommissie te organiseren, die in het reglement zelf zijn vastgesteld, worden nageleefd. Wanneer het verzoek van de burgers ontvankelijk is, moet het Parlement een overlegcommissie organiseren. Dat mag niet facultatief zijn en worden overgelaten aan zijn beoordeling zonder duidelijk vastgestelde criteria. Zo niet, waarom zouden er dan ontvankelijkheidscriteria moeten worden opgesteld ?

6) remplacer le 1° du point 12 par ce qui suit :

« L'organisation d'une phase publique préparatoire d'information des citoyens tirés au sort et des députés, par des représentants, experts et militants de la société civile et syndicats ; ».

JUSTIFICATION

Les représentant.es, experts et militants de la société civile et syndicats, doivent d'office être associé.es aux commissions délibératives et apporter leur éclairage et leur expertise au débat. L'action de la société civile et des syndicats est partie intégrante de la vitalité démocratique. Ce ne peut pas être facultatif et laissé à l'appréciation du comité d'accompagnement, comme prévu à l'article 25/1 nouveau, point 10, alinéa 3. De plus, il doit y avoir un contrôle démocratique sur la désignation des représentants de la société civile afin de garantir la transparence et la diversité des points de vue.

N° 4 (de Mme Françoise DE SMEDT et M. Jan BUSSELEN)

Dans l'article 25/1 proposé :

1) remplacer l'alinéa 3 du point 2 par ce qui suit :

« Le président se prononce sur la recevabilité conformément aux critères définis dans le point 2, alinéa 2. Si la suggestion citoyenne ne correspond pas à ces critères, elle est déclarée irrecevable. Cette décision de recevabilité et sa motivation sont publiées sur le site internet du Parlement. Il en est de même si ce refus est décidé en séance plénière. Dans ce cas, le compte rendu des débats constitue la motivation. » ;

2) supprimer l'alinéa 4 du point 2.

JUSTIFICATION

Le Parlement doit vérifier si les critères de recevabilité de la demande d'organiser une commission délibérative, définis dans le règlement lui-même, sont réunis. Lorsque la demande des citoyen.nes est recevable, le Parlement doit obligatoirement l'organiser. Ce ne doit pas être facultatif et laissé à son appréciation, hors de tout critère clairement établi. Dans le cas contraire, pour quelles raisons définir des critères de recevabilité ?